

Argumentář k Respektu – 11. října 2010

1. *V článku je následující citát pana Prajsnera: „Bylo by to pro mě likvidační, malé podniky jako ten můj by neměly šanci a narušil by se v podstatě celý trh se dřevem v Česku.“ Skutečně by „megatendr“ měl likvidační účinky na malé podniky? Jak by desetileté zakázky narušily dosavadní fungování trhu se dřevem v ČR?*

Tzv. desetileté zakázky či „megatendr“ by zaručily stejné tržní ceny dřeva pro každého. To je jediná změna, ke které dojde, a to je také jednotící motiv, proč tyto tendry vadí tolika subjektům. Mnoho subjektů dnes totiž nakupuje dřevo za ceny výrazně nižší než tržní. Samozřejmě, že malé podniky by zlikvidovány nebyly. Dřeva se přece bude těžit stále stejně. Lesy ČR dodávají na trh pouze cca 50% dřeva vytěženého v České republice, takže i kdyby ceny našeho dřeva byly příliš vysoké, mohou si je podniky nakoupit z jiných zdrojů. Případně si ho dovézt ze zahraničí, jak se už dnes běžně děje.

2. *Proč Lesy ČR následně navýšily panu Prajsnerovi výkupní ceny za dřevo o čtvrtinu a chtějí po něm dodatečný doplatek i za minulé období?*

Citujeme z odpovědi Respektu, která nebyla zveřejněna: „Pan Prajsner NEMÁ s LČR žádné smluvní vztahy a náš podnik mu žádné dřevo nedodává, tudíž mu nemůžeme ceny ani zvyšovat, ani snižovat. Pan Prajsner má tzv. rámcovou smlouvu s Hradeckou lesní a dřevařskou společností, která mu skutečně prodává dřevo vytěžené v lesích spravovaných LČR. Cenovou politiku HLDS však NEDOKÁŽEME ovlivnit.“

Toto tvrzení Respektu, resp. pana Prajsnera je typický příklad polopravdy, která při patřičné prezentaci v médiích neoprávněně vrhá špatné světlo na LČR a vedení podniku.

Současné vedení LČR je jako první vedení po 12 letech spolupráce odhodláno neobnovit smlouvu s HLDS a nepřipustit mj. praktiky, za které Respekt zcela neoprávněně kritizuje LČR!

3. *Jak se liší cena účtovaná panu Prajsnerovi vzhledem k částkám požadovaným za stejný materiál vyvážený do zahraničí, převyšuje je?*

Zeptejte se HLDS. LČR to neví a nemá ani žádnou možnost, jak to zjistit. Obecně ale lze říct, že ceny dřeva kolísají nahoru a dolů a HLDS by měla všem srovnatelným subjektům dřevo prodávat za srovnatelné ceny.

**4. Došlo opravdu ke změně z pohledu menších firem působících v lesním a dřevozpracujícím průmyslu, když jste místo „megatendru“ vyhlásili novou soutěž? Aktuálně došlo ke sloučení obhospodařovaných území na pouhých 108 oproti původním 260, což opět evokuje dojem, že na tyto jednoleté zakázky dosáhne jen několik největších firem.
(Z. Valný, AČMD: „Na takhle velké celky nemá většina firem kapacitu. Z dnešních sedmdesáti podniků může uspět nejvýš deset největších.“)**

- A) Předpokládáme, že počet firem, které v lesích budou pracovat, se po 1.1.2011 nezmění a bude jich okolo 60, tj. stejně jako dnes. K žádnému omezení konkurence tak ve skutečnosti nedojde.
- B) Lesy ČR spravují lesy ve 108 celcích a chtějí soutěžit dřevo a související práce ve stejných 108 celcích. Slibujeme si od toho úspory a zprůhlednění obchodování.
- C) Firmy, které samy na samostatné zakázky nedosáhnou, mohou pracovat pro ty velké. Tak jako už to dělají dnes.
- D) Objem dříví vytěženého LČR se nezmění, na trh bude dodáváno stejné množství.

5. Proč má být dřevo těženo již tak kritizovaným způsobem „P“, tzv. na pařezu, při němž hrozí miliardové úniky státu ve prospěch vybraných podnikatelů? V čem je tento způsob efektivnější a pro Lesy ČR výhodnější než odpůrci megatendru navrhovaný „OM“, tedy prodej z odvozního místa? Navíc režim „P“ je v západní Evropě využíván jen velmi zřídka.

Citujeme z odpovědi pro Respekt, kterou redaktor Tomáš Sacher nezveřejnil: „Tvzení o ekonomické výhodnosti modelu „OM“ se neustále vrací i přesto, že někteří lidé, kteří ho šíří, se sami podíleli na srovnání ekonomické výtěžnosti obou modelů v minulých dvou letech. Toto vyhodnocení připravovala ministerská komise, ve které byli vedle představitelů ministerstva a LČR také zástupci lesnických a dřevařských svazů. Vyhodnocení dopadlo jednoznačně ve prospěch modelu „P“: pokud by v roce 2008 LČR prodávaly dřevo pouze modelem „P“, představoval by ekonomický přínos řádově půl miliardy Kč, vyhodnocení za rok 2009 v současné době probíhá – hodnocení provádí komise jmenovaná ministrem zemědělství. Pro efektivní využití modelu „OM“ nemá podnik potřebnou infrastrukturu jako jsou manipulační sklady, stroje, nákladní vozy a další techniku, kterou nám stát prodal v kupónové privatizaci. Model „P“ je v LČR uplatňován již od vzniku podniku v roce 1992 a jeho ekonomická výhodnost byla mnohokrát prověřována. Rádi bychom vaším prostřednictvím veřejně položil jednu otázku – nesouvisí tlak proti modelu „P“ se skutečností, že výhradní uplatnění modelu „P“ automaticky znamená konec dvanáctileté spolupráce s Hradeckou lesní a dřevařskou společností?“

6. Jak uhlídají Lesy ČR skutečný objem a kvalitu těžby, následně její hodnotu a tedy i příjmy do státní kasy, když jim systém „P“ kontrolu nenabízí? (Anonymní revírník Lesů ČR: „Uhlídat to ale nelze. Poražené dříví jde často během jediného dne na pilu a firmám tak musíme věřit.“)

To je naprostý nesmysl. Obchodní model „P“ je právě založen na tom, že každý poražený kmen musí být posouzen z hlediska tzv. zatřídění do sortimentu, resp. z hlediska ekonomické výtěžnosti přímo „u pařezu“. Pravý opak je tak pravdou – systém kontroly je integrální součástí obchodního modelu „P“. Nedivíme se, že citovaný anonymní revírník chce zůstat v anonymitě, protože pokud vůbec existuje, tak zcela zjevně neplní své základní pracovní povinnosti!

7. Pokud je tedy dnešní způsob těžby výsledkem porevolučního provizorního řešení, proč již v uplynulých 20 letech nedošlo ke změně? (P. Rensa, spoluautor porevoluční politiky Lesů ČR: „Ten systém vznikl na začátku devadesátých let jako provizorium. Neměl ambice ziskovosti a v plánu bylo jej změnit.“ Tehdy jsme se shodovali, že nechceme žádnou velkou firmu v režii státu. Lesy se měly restituovat a zbytek z většiny privatizovat jako ostatní státní pozemky.“)

Z principu je obchodní systém „OM“ nejvíce efektivní tam, kde vlastník či správce lesů vlastní ještě návaznou infrastrukturu jako jsou manipulační sklady, těžební stroje a další techniku, nákladní auta a další. Tu ale stát Lesům ČR prodal na začátku devadesátých let v kupónové privatizaci a je nyní v majetku lesnických firem, které soutěží o zakázky LČR. Vybudovat či odkoupit zpět tuto infrastrukturu by pro LČR znamenalo investici v řádu miliard Kč. Tzn. stát LČR prodal výrobní majetek jako přípravu na následný rozprodej LČR. LČR však už – naštěstí – nerozprodal. Obchodní model „P“ jsme lety dokázali vybrousit do podoby, kdy jeho prostřednictvím dosahujeme vyšší výtěžnost než v modelu „OM“. O provizorium se tak jednalo možná někdy v začátcích, rozhodně ne dnes.

8. Chystáte se jako současný ředitel podniku tento systém změnit? Systém „OM“ je výnosnější pro Lesy ČR než „P“, což se prokázalo před 4 lety. Vláda ČSSD tehdy nařídila zkušebně těžit na polovině území v režimu „OM“.

Nic takového se nikdy neprokázalo. Naopak se prokázalo, že model „P“ je efektivnější. Na tomto vyhodnocení se podíleli vedle zástupců ministerstva zemědělství i zástupce lesnických a dřevařských svazů, resp. firem. Obchodní model „P“ je v současné době pro LČR nejefektivnějším způsobem prodeje dřeva.

9. Co říkáte na výhrůžky panu Prajsnerovi a na to, že se v souvislosti s Lesy ČR mluví o mafiánských vztazích a praktikách?

Opět citujeme z odpovědi pro Respekt, kterou pan Sacher nezveřejnil: „Pokud pan Prajsner své obvinění myslí vážně, veřejně ho vyzýváme, aby podal trestní oznámení a předložil důkazy. Bez tohoto kroku se jedná o zoufalý pokus nás bez jakýchkoliv důkazů očernit. Lesy ČR důrazně odmítají jakoukoliv souvislost s anonymními výhrůžkami panu Prajsnerovi či komukoliv jinému.“

10. Jak velký je vliv pana Dejnožky ve státním podniku Lesy ČR? Jak se případně podílel na vypisování tendrů?

Vliv pana Dejnožky v LČR je v současné době NULOVÝ. Existují však indicie, které naznačují, že ne vždy tomu tak bylo. Pan Dejnožka měl na vypisování tendrů NULOVÝ vliv, protože obchodní model „P“ automaticky znamená konec spolupráce mezi LČR a HLDS v současné podobě. Model „P“ totiž znamená, že s dřevem obchoduje ten, kdo ho vytěží, tzn. HLDS už by neměla s čím obchodovat. **Ekonomický přínos ukončení obchodování přes HLDS odhaduji na půl miliardy Kč ročně ve prospěch LČR!** Udělám všechno pro to, aby smluvní vztahy s touto společností už nebyly obnoveny. Žádný z mých předchůdců ve funkci nepřežil pokus o rozvázání, resp. neobnovení smluvních vztahů s Hradeckou lesní a dřevařskou společností. Doufám, že budu první, komu se to povede.

11. Kdo stanovuje ceny dřeva?

Ve stručnosti: ceny dřeva podle obchodního modelu „P“ jsou vysoutěženy formou veřejné zakázky.

Ceny dřeva podle obchodního modelu „OM“ určuje HLDS bez toho, aniž bychom my měli možnost do cenotvorby jakýmkoliv způsobem zasáhnout. Podle smlouvy, která je v současné době platná, je LČR povinna takřka veškerý objem dřeva vytěženého tzv. „na lokalitě OM“ obchodovat přes HLDS za výše uvedených podmínek. To je hlavní důvod, proč LČR nechtějí s HLDS obnovovat smluvní vztahy.

12. Jak se k zakázce na dražbu 1370 nemovitostí dostala společnost Mexx Clanroy? Proběhla skutečná soutěž, jaké byly její podmínky? Nedošlo k zvýhodnění Mexx Clanroy?

Ve veřejné soutěži, která byla oficiálně vyhlášena na Centrální adrese, a které se mohla zúčastnit jakákoliv společnost, která splňovala podmínky. Společnost Mexx Clanroy a.s. se jí zúčastnila v konsorciu se společností Prokonzulta, a.s. – jedná se tedy o konsorcium dvou z deseti největších dražebníků v České republice. Předpokládáme, že pokud by došlo ke zvýhodnění Mexx Clanroy, podal by některý z jejích konkurentů podnět na ÚOHS.

13. Odborníci vypsané výběrové řízení na dražitele kritizují především kvůli nestandardním podmínkám: Z jakého důvodu jste požadovali na dražiteli 100 miliónů roční obrát dražeb? Jaký typ certifikátu byl požadován a proč? Zpracovala Mexx Clanroy cenové odhady ke všem 1370 stavbám, jak bylo požadováno v zadání výběrového řízení? V jakém termínu měly být dodány nabídky, návrhy a cenového odhady do výběrového řízení? (M. Koutná, dražební firma Morava: „Byly to velmi nestandardní požadavky, třeba na certifikát, který dražební firmy většinou nemají.“

Ad 100 miliónů Kč obrátu: objem draženého majetku je v řádu 1,5 miliardy Kč a LČR měly zájem spolupracovat s partnerem, který má zkušenosti s podobnými zakázkami. Pro zajímavost – tuto podmínku podle Asociace dražebníků splňuje 5-10 společností, nicméně podmínky soutěže nevylučovaly možnost spojení i více menších dražebníků.

Ad certifikace: žádná certifikace požadována nebyla, bylo požadováno pouze pojištění odpovědnosti ve výši 50 miliónů Kč, což při objemu prodáváného majetku nepovažujeme za přehnané.

Ad cenové odhady a termíny: cenové odhady provádí vítěz výběrového řízení až nyní v souladu se zákonem

14. Proč se dražbou 1370 nemovitostí nepověří více dražitelů?

LČR chtěli a chtějí spolupracovat s jedním spolehlivým partnerem, který poskytne záruky odpovídající obrovskému objemu draženého majetku. Kontrola jednoho partnera je jednodušší než kontrola více partnerů.

15. Je vůbec dražba všech objektů proveditelná během plánovaných dvou let? Je dodržení dvouleté lhůty dražby závazné, existují nějaké sankce za nedodržení smluvních závazků?

Ano, dodržení je pod přísnými sankcemi a termín je závazný. Zájmem Lesů ČR je co nejdříve se nepotřebného majetku zbavit, protože jeho údržba stojí nemalé prostředky. Už jen úspora z údržby bude představovat nemalý nárůst hospodářského výsledku.

16. Neobáváte se netransparentních obchodů a neoprávněných manipulací se (státním) majetkem či s finančními prostředky při takovém objemu dražby?

Společnost Mexx Clanroy a.s. patří k největším dražebním společnostem u nás a poskytli nám veškeré požadované záruky.

17. Je „vítěz“ soutěže důvěryhodný, když za ní vystupuje devatenáctiletý L. Wrzecionko?

Jestliže se do soutěže o veřejnou zakázku přihlásí společnost, která splní veškeré podmínky pro účast, a jako jediná podá nabídku, která splní veškeré požadavky soutěže, nemůžeme než s ní uzavřít smlouvu. Na světě neexistuje žádná civilizovaná země s vládou práva, kde by zákony umožňovaly vyloučit z veřejné zakázky uchazeče jen proto, že členem dozorčí rady je devatenáctiletý člověk. Stanovení věku členů orgánů společnosti nemůže být součástí kvalifikačních požadavků. Jednalo by se o porušení zákona a diskriminaci.

Doufáme, že takovouto diskriminaci jistě neměl respektovaný týdeník Respekt na mysli. Pokud ne, pak ovšem nechápeme, co LČR vyčítá.

Navíc jménem Mexx Clanroy, a.s. jedná představenstvo, a to vždy dva členové současně.